

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Descriptionum species. cap. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

dicuntur, pudet accusare, quæ sunt, agentium strophas, adul-
terorum fallacias, mulierum immunditias, scurriles iocos, pa-
rafitos sordidos . Est item figurata loquutio libertas quædam *Iob 7.*
bona in loquendo . *Iob .* Quare posuisti me contrarium tibi ? *Iob 21.*
Nunquid bonum tibi videtur &c. Quare impij viuunt &c.

Descriptionum species, & prudentia in eis seruanda.
Cap. XVII.

Postremo loco earum figurarum exempla subijciam, quæ
orationem maximè illustrant, & amplificanc, & magnam
vim ad commouendos animos habent . Ex sunt, quæ rem ante
oculos ponunt, describentes res, personas, actiones, & facta,
quæ communi vocabulo dici possunt Descriptiones. Huc perti-
net Prosopopeia, cum persona introducitur. Ætopeia, quæ mo-
res exprimit, ac describit. Imago, quæ ad modum picturæ rem
colorat, ac depingit. Sermocinatio, cum sermo personæ datur,
seu veræ, seu fictæ . Euidencia, quæ rem euidenter sub oculis
ponit, quæ dicitur Græcis *ivexyia* . Hæc enim in descriptioni-
bus curare oportet, vt rem euidenter representemus, ita vt vi-
dere videantur oculi, & aures audire, id de quo est sermo, tan-
quam non narretur, sed in conspectu ipso geratur. Non enim
facis efficit (inquit Quintilianis) neque, vt debet, planè domi-
natur oratio, si vsque ad aures volet, atque ea sibi iudex, de
quibus cognoscit, narrari credit, non exprimi, & oculis mentis
ostendi.] Et paulo post, modum ita describendi ponit, cum
ait. Atque huius summæ (iudicio quidem meo) virtutis, fa-
cillima est via . Naturam intueamur : hanc sequamur : omnis
eloquentia circa opera vitæ est : ad se refert quisque, quæ au-
dit, & facillimè accipiunt animi, quod agnoscunt] illud aduer-
tendum est, solere quosdam Concionatores terere tempus in
descriptione rerum inutilium, & his delectationem aucupari
curam. Nunc Aurora in quadriga describitur, aurea refulgēs
coma. Nunc irati maris tempestas, Nunc gemmeus camporū
ornatus, Nunc floridus gemmarum splendor, Nunc lusciniæ
cantus, & alia modi eiusdem. Plato, irridet eos poetas, qui in
eo positi sunt, vt curruum fragorem, ventorum sibilum, gran-
dinis strepitum, tubarum clangorem, voces canum, & auium
exprimant, probas autem, & honestas hominum actiones negli-
gant. Multo æquius quàm Poetæ irridendi sunt illi, qui loquen-
tis Dei referentes personam, & tempore abutuntur, & suo mu-
nere,

In quibus re-
bus Descri-
ptiones fieri
debet.

Lib. 8. c. 3.
Energia quo-
modo fiat.

Descriptio-
nes leues fu-
giendæ .
Lib. 3. de
Repub.

nere, dum describunt confictum armorum, apparatus palatii, triumphum Imperatoris, venationis industriam, plantarum & animalium formas, & alia eiusdem generis, cum (vt idem subiicit plato) prohibitum sit insanire, aut insanientibus se similem reddere. Non equidem nego aliquas huiusmodi descriptiones apud Sanctos Patres nonnunquam reperiri, sed id faciunt, vt ex his aliquid spirituale manifestum appareat, & motum animorum excutiant, non vt eloquentiam in rebus vanis exercent. Quare in applicatione earum rerum sensibilibus toti sunt, quod cum fructu, & cum gratia etiam fit. Sed multi hodie prope accommodatione neglecta, & utilitate posthabita, id solum artificiosis descriptionibus agunt, vt aures oblectent audientium, suamque facultatem ostendent, & si quid applicant, id parum est, cum in similitudine multum artis adhibeant, & de his hic loquor. Quid quæso hæc ad euangelizandum? Quid nugis ad Seria, & Sacra? Quid agit ars histrionica, & Poetarum nequæ in suggestis Christianorum, vnde Christus crucifixus predicari debet? An desunt eloquenti graua argumenta, in quibus ingenium, & linguam occupet, & quantumcumque habet facultatis, exhauriat? An angustus est ad spatium diuinæ scripturarum campus? An desunt inter homines vitia, quæ corrigantur, quibus ciuitates Diaboli, iniquorum opera, accésæ sunt longè vehementius, quam fornax Babilonis? Quanto vtilius, & nobilius sese exercent, describendo statum miserabilem peccatoris? Luctas in morte? Martyrum pugnas aduersus tyrannos? Dæmonum tentationes? peruersos mores hominum mundanorum? religiosæ vitæ tranquillitatem? Christi patientis labores? damnatorum pœnas, & sexcenta alia, quorum exemplis referta sunt Sanctiorum Patrum volumina? Sed ponamus aliquot descriptionum exempla, quæ non puto molesta legentibus fore, tum quia id existimo in Concionatoris facultate præcipuum, vt norit, quæ dicit, quasi ante oculos ponere, atque euidenter ostendere, tum vt è scripturis, ac Patribus habeat, vnde hanc, vt Fabius vocat summam virtutem imitetur.

Descriptiones locorum Actionum Personarum ac Morum.
 Cap. XVIII.

Cap. 1.

Primò solent fieri aliquando rerum descriptiones, vt locorum temporum, regnorum, rerum creaturarum denique omnium. In lib. Hester describitur conuiuium Assueri.